

సర్వోన్నత న్యాయస్థాన నివేదికలు

ఎస్. గురదీయాలి సంగ్ మరయు ఇతరులు

వర్సెస్.

లుథీయానా ఇంప్రూవ్ మౌంట్ ట్రస్ట్

ఏప్రిల్ 2, 1997

[కౌ. రామస్వామి మరయు డి. పి. వాధ్వా, న్యాయమూర్తులు.]

పంజాబ్ ట్రస్ట్ ఇంప్రూవ్ మౌంట్ చట్టం, 1922: సెక్షన్లు 24, 28 (2), 36 మరయు 48.

భూసేకరణ చట్టం, 1894: సెక్షన్లు 4(1) మరయు 18.

భూసేకరణ - నోట్ఫికేషన్ మరయు డిక్లరేషన్ - భూసేకరణను సవాలు చేస్తూ రిట్ - నోట్ఫికేషన్ మరయు డిక్లరేషన్ అసఫలంగా ఉన్నాయన కారణం - రిట్ కౌంటర్వేసిన్ హైకోర్టు - సుప్రీంకోర్టులో అప్పీల్ - నోరణయించారు, ప్రసెంటు కేసులో జారీ చేసిన నోట్ఫికేషన్ మ్యూచువ్ ఉనికని మరయు పథకంలో ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తుల తనిఖీ కోసం వారణాత్మక పథకాన్ని సూచిస్తుంది కేంద్ర చట్టంలోని సెక్షన్ 6 కింద ప్రచురించిన డిక్లరేషన్ లో దీనిని మనరుద్ఘాటించారు - డిక్లరేషన్ కు పథకం కూడా జతచేయబడింది, ఈ వర్సెస్ ధర్తులలో, నోట్ఫికేషన్ ప్రజా ప్రయోజనాన్ని వాలంటరీచేసినట్లైతే, ఈ పథకం అసఫలంగా ఉందని మరయు రద్దు చేయబడటానికే అర్హులైనది అని చాపవలెము.

సెట్టింగ్ ఆఫ్ తమిళనాడు v. ఎల్. ఎన్. కృష్ణన్, [1996] 1 ఎస్ సీ సీ 250 మరయు సెట్టింగ్ ఆఫ్ తమిళనాడు v. ఎ. మౌహమ్మద్ యూసుఫ్, [1991] 4 ఎస్ సీ సీ 224, సూచించబడింది.

భూ సేకరణ - భూ యజమానులు - ప్రత్యేకమైనా సభలలోని అర్హత - పాస్టా దేవు కేసులో నోరణయించిన

చట్టానానో సప్షటమ్మైన పథకం ఉంటే తప్ప అనానో కేసులకు ఏకరీతిగా మరయు యాంతరీకంగా వసీతరీచలము.

సీట్టె ఆఫ్ యు. పి. v. వసీతా దేవీ, [1966] 4 ఎస్ సీ సీ 251, సూచించబడింది.

సీవీల్ అప్పీల్ అధికార పరిధి: సీవీల్ అప్పీల్ నం. 1905/1986.

సీ. డబ్ల్యు. పి. నం. 2575/1985 లో పంజాబ్ మరయు హరయానా హైకోర్టు 26.11.85 న ఇచ్చిన తీర్మా మరయు ఉత్తర్వా నుండి.

శ్రీమతి మనీనాకషి వజ్ క్షం మనజ్ సవరూప్, వీకాస్ వశీల్, అప్పీలుదారుల తరపున.

ఆర్. ఎస్. సూరీ క్షం రోహిత్ అగర్వాల్ ప్రతివాదీ తరపున.

కోర్టు ఈ క్రింది ఉత్తర్వాను వాలువరించింది:

సీ. డబ్ల్యు. పి. నం. 2575/85లో పంజాబ్ మరయు హరయానా హైకోర్టు డివిజన్ బంచ్ 1985 నవంబర్ 26న ప్రారంభ దశలో రీట్ ప్రిషన్ ను కౌట్ వసీతా ఇచ్చిన తీర్మా నుంచి ఈ అప్పీల్ తలత్తుంది.

ప్రతివాదీ-ట్రస్ట్ 1975 సెప్టెంబర్ 4 న పంజాబ్ ట్రస్ట్ ఇంప్రూవ్మెంట్ యాక్ట్, 1922 (సంక్షిప్తంగా, 'చట్టం') లోనో సెక్షన్ 36 మరయు 48 కింద రౌండు నోట్ఫికేషన్లను ప్రచురించింది, ఇవీ భూసేకరణ చట్టం, 1894 (సంక్షిప్తంగా, 'కేంద్ర చట్టం') లోనో సెక్షన్ 4 (1) కింద నోట్ఫికేషన్లకు సమానం, వరుసగా 20.10.1972 మరయు 19.9.1975 న, చట్టం లోనో సెక్షన్ 24 r/w సెక్షన్ 28 (2) కింద రూపొందించిన పథకంలో ప్రికాన్ సరిహద్దులతో కూడిన మత్తం 0.3 ఎకరాల భూమిని సవాధీనం చేసుకోవడానికీ,

ఇందులో చట్టం యొక్క సౌకర్యం 41 (1) కింద డిక్లారేషన్ లో ఉన్న పరాంతం యొక్క సాధారణ పటంతో చేసిన పరకటన కూడా ఉంది, ఇది కేంద్ర చట్టంలోని సౌకర్యం 6 కి సమానం. కేంద్ర చట్టంలోని సౌకర్యం 11 కింద వాచారణ నిర్వహించి, 1977 జనవరి 19న అమర్డు ఇవ్వబడింది. ఆ తర్వాత అప్పీలుదారులు రిఫరెన్స్ కోరారు. తదనుగుణంగా, సౌకర్యం 18 పరకారం సీల్ కోర్టుకు రిఫరెన్స్ ఇవ్వబడింది. 1985లో, అప్పీలుదారులు హైకోర్టులో రిట్ పీటిషన్ దాఖలు చేశారు, జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ మరియు సౌకర్యం 41 కింద డిక్లారేషన్ ను సవాలు చేస్తూ, నోటిఫికేషన్లు మరియు డిక్లారేషన్ అసఫ్షటంగా ఉన్నాయని మరియు అందువల్ల, సేకరణ చట్టం పరంగా చాలానాదని పేర్కొన్నారు. హైకోర్టు, పైన పేర్కొన్నట్లుగా, రిట్ పీటిషన్ ను పరారంభ దశలోనే కొట్టివేసింది, అందువల్ల పరతయిక అనుమతి ద్వారా ఈ అప్పీల్.

ఈ కోర్టు ఇటీవల మూతం చేసిన చట్టాని పరిగణనలోకి తీసుకుంది మరియు అసఫ్షట ఆధారంగా నోటిఫికేషన్ ను రద్దు చేయలేమని సెట్టెట్ ఆఫ్ తమిళనాడు v. ఎల్. ఎన్. కృష్ణన్, [1996] 1 ఎస్ సీ సీ 250 లో నిర్ణయించింది. అందులో, కౌ. కౌ. నగర్ మరియు వాసతరణ పథకం కింద జనాభాలోని వావిధ వర్గాలు చేసిన డిమాండ్లను తీర్చడానికి గృహనిర్మాణ పథకానికి భూములు అవసరమని సౌకర్యం 4 (1) కింద నోటిఫికేషన్ లో పేర్కొన్నారు. ఆ పథకం అసఫ్షటంగా లేదని కనుగొనబడింది, అందువల్ల అది అసఫ్షటంగా ఉందని కారణంతో రద్దు చేయబడింది. ఈ కోర్టు సెట్టెట్ ఆఫ్ తమిళనాడు v. ఎ. మహమ్మద్ యూసుఫ్ [1991] 4 ఎస్ సీ సీ 224 కేసులో తీర్పును పరతీకూలం చేసింది, దీనిలో మారుగైన పథకం కింద వావరణాత్మక పథకాని రూపొందించకపోతే, సౌకర్యం 4 (1) కింద నోటిఫికేషన్ చట్టవారుధమని పేర్కొంది. పరస్తుత కేసులో జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ మయాప్ ఉనికిని మరియు

పథకంలో ఆసక్త ఉన్న వ్యక్తుల తనోఖీ కోసం వాస్తవంగా తమక పథకానో సూచనలు ఉండని తొలుతనే. కేంద్ర చట్టంలోని సెక్షన్ 6 కింద ప్రచురించిన డిక్లరేషన్ లో ఈ వాస్తవానో మనరుద్ఘాటించారు. డిక్లరేషన్ కు ఒక పథకానో కూడా జత చేశారు. ఈ ప్రసాధితులలో నోటోఫికేషన్ ప్రజా ప్రయోజనానో వాలంటరీచనపటికీ, ఈ పథకం అప్షట్టంగా ఉందని మరియు రద్దు చేయబడటానోకో అర్హమైనదో అని చాప్పలము. అంతే కాకుండా, ఈ అవార్డు 1977 జనవరి 19 న ఇవ్వబడింది మరియు సెక్షన్ 18 కింద కూడా రిఫరెన్స్ కోరబడింది మరియు ఇవ్వబడింది. ఈ ప్రసాధితులలో 8 ఏళ్ల సుదీర్ఘ జాప్యం తర్వాత రిట్రో షిట్టేషన్ దాఖలు చేయబడింది మరియు అప్షిట్టారులు కోర్టు ఆమోదించిన తీర్పును మరియు కోర్టు ఉపశమనానో అంగీకరించారు. తదనుగుణంగా, హైకోర్టు తీసుకున్న తుదో నోరణయంలో జోక్యానోకో అవసరమయ్యే ఎటువంటి చట్టవారుద్ధత కనపించడం లేదు.

సెట్టెట్ ఆఫ్ యు. పి. v. ప్రసాదా దేవీ, [1966] 4 ఎస్ సీ సీ 251 లో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ఆధారంగా అప్షిట్టారులకు వాణిజ్య ప్రయోజనం కోసం ప్రత్యయామనాయ సద్దలాలను కేటాయించడానోకో అర్హులని వాదించారు. అందులో గృహనోరమాణం కోసం భూమిని సేకరించి, నోరవాసాతులయ్యే వ్యక్తులకు దాని కింద ఏర్పాటు చేసిన పథకాల కింద గృహ వసతి కల్పించాలని ఆదేశించారు. తగిన అధికారులు రూపొందించిన మరియు పథకం అమలులో ఉన్న ఏదైనా సప్షట్టమైన పథకం ఉంటే తప్ప, దానిలోని సాధారణ సూత్రానో అనో కోసులకు ఏకరీతిగా మరియు యాంత్రీకంగా ప్రసాదించలము. ఈ ప్రసాధితులలో, ఈ వాస్తవంలో మేము ఎటువంటి సప్షట్టమైన ఆదేశాలు ఇవ్వలము. అయితే, అప్షిట్టారులు ఫోర్యాదు చేసినప్పుడు, హైకోర్టులో దాఖలు చేసిన కౌంటర్-అఫ్డెవట్ లో ఈ వాదనగా అంగీకరించబడింది:

"పాటోషనర్లు ఈ అంశంపై నోబంధనల పోరకారం వారు నుండో సోవాధీనం చేసుకున్న భూమికి బదులుగా సోధానోక నోరవోసోతులుగా భూమి యోకక పోలాటో పోందవచోచు".

పైన పోరకొన్న వోంగోమూలం ద్వుపోటోయా, పోరతోవోదులకు దరఖోసోతు చేసుకోవడోనోకో అపోపోలుదోరులకు అవకోశం ఉంటుందో మరోయు వోరు పథకం పోరకారం పోరగణనలోకో తోసుకుంటోరు.

తదనుగుణంగా పైన పోరకొన్న పోరశోలనలతో అపోపోలో కొటోటోవోయబడుతుందో. ఖరోచులు లోమ.

అపోపోలో కొటోటోవోయబడోందో.